

מושיטים יד לשחרור גלעד שליט

מאת: גילי ניצן, יועץ הסברה - קרן של"ם

"גם לאנשים עם פיגור שכלי יש מה לומר בנושא שחרור גלעד שליט, והם החליטו לעשות זאת בדרך יצירתית הממחישה את כמות הימים הבלתי מוסברת שגלעד נמצא בשבי. את מה שלנו כל כך קשה לקלוט - את הזמן - הם הצליחו להעביר במראה

במהלך סיור, במסגרת האסיפה הכללית של קרן של"ם, שהתקיימה במתחם תעסוקה וטיפול לבוגרים בפתח תקוה, פגשנו בטליה שליט המשמשת רכזת אומנות ורכזת קבוצה טיפולית של חניכים עם פיגור שכלי בינוני וקשה. על מדף בחדר ראינו כפפות שקופות, כמו אלה שבבתי חולים, מלאות בנייר צבעוני גרוס. טליה הסבירה שבעזרת הכפפות נחשפים החניכים לחומרים למרקמים ולצבע.

רעיון יצירתי, כך אומרים, נולד בספונטניות ובמקומות הכי לא צפויים. מיד כשראיתי את הכפפות צץ במוחי רעיון - "מושיטים יד לשחרור גלעד שליט". אנחנו נחבר את האנשים עם הפיגור השכלי למציאות הישראלית ונמחיש לציבור הישראלי, בעזרת הכפפות, את מספר הימים הבלתי נתפס שגלעד נמצא בשבי. זאת ועוד, נלמד את החניכים, באמצעות הפרויקט הזה, מהו חייל, מה תפקידו, מיהו גלעד שליט ומה קרה לו.

טליה התלהבה מאוד מהרעיון ונרתמה מיד. היה מעניין ומרגש לגלות ששם משפחתה של טליה אף הוא שליט, למרות שאינה קשורה למשפחתו של גלעד... לצד הפעילות החברתית שנעשתה במסגרת עצמה, החלטנו לקיים פעילות מחוללת תקשורת שתיצור הד בציבור לפעילותם ולמעורבותם של אנשים עם פיגור שכלי בהווה היומיומית של מדינת ישראל. אנשים מיוחדים אלה הינם חלק מהחברה הישראלית וגם להם יש אמירה - גם אם לעתים היא נאמרת ללא מילים. הצענו למרכז היום "לייצר" כפפות כמספר ימיו של גלעד בשבי החמאס. לאחר שבועות ספורים היו בידינו 1,095 כפפות שסימלו אז את מספר הימים לישיבתו של גלעד שליט בשבי. מכאן הכול התנהל כמבצע צבאי. יזמנו שיתוף פעולה עם דזינגוף סנטר בתל-אביב, ובבוקר יום השנה השלישי לחטיפתו של גלעד שליט הגענו ל"סנטר", יחד עם הגב' חגית גבאי-פורת, מנהלת מרכז היום, ו-8 חניכים עם פיגור שכלי ומדריכיהם ממרכז יום טיפולי שק"ל ומע"ש בפ"ת. שתי כרזות ענק נתלו על מדרגות הסנטר, והצוות חילק לכל העוברים והשבים כפפות לתלייה. היה מרגש

לראות את החניכים, לבושים בחולצות המאבק לשחרור גלעד שליט, מסבירים לעוברים ושבים על הפרויקט ומבקשים מהם לתלות כפפה לאות הזדהות. למקום הגיעו בכירי דזינגוף סנטר ובהם הבעלים - מר פלאטו שרון, אנשי קרן של"ם והיו"ר אלי דדון, וכמובן עוברים ושבים רבים. הכפפות שנתלו בקניון התפרסו על פני שלוש קומות.

גם בטלוויזיה

בחדשות ערוץ 2, קיבל הפרויקט שלנו מקום של כבוד בכתבה המרכזית על העצרת לציון יום השנה לחטיפת גלעד. בכתבת הטלוויזיה נאמר בין השאר: "גם לאנשים עם פיגור שכלי יש מה לומר בנושא שחרור גלעד שליט, והם החליטו לעשות זאת בדרך יצירתית שתמחיש לנו את כמות הימים הבלתי מוסברת שגלעד נמצא בשבי. את מה שלנו כל כך קשה לקלוט - את הזמן, הצליחו להעביר במראה".

הפרויקט הייחודי הוא אחד מאבני הדרך של פעילות קרן של"ם בנושא המודעות הציבורית, וחשיפת האנשים עם הפיגור השכלי כשותפים פעילים להווה החברתית של מדינת ישראל.

"מושיטים יד לשחרור גלעד שליט" ממחיש שוב כי גם לאנשים עם פיגור שכלי יש אמירה. הם נרתמים לנושאים המעסיקים את כולנו כחברה, אינם מנותקים מהמציאות החברתית ומסדר היום הציבורי במדינת ישראל, ומהווים חלק בלתי נפרד מהמארג הייחודי שלנו.

שומרים על כושר בהוסטל בית כהן, באר שבע

דיירי הוסטל בית כהן התחדשו לאחרונה בצידוד חצר לפעילות גופנית מסוג המתקנים המוצבים היום בגנים רבים ברחבי הארץ. מתקני ה OUT-DOOR, משמשים עזרים לתוכנית קידום אישית, העוסקת בשיפור הכושר הגופני, בדימוי הגוף והמיומנויות החברתיות, שנבנתה עבור הדיירים.

בשיתוף הדיירים והצוות הרב מקצועי, ובריכוזה של הגב' אורנית אבידן - מרכזת תוכניות קידום אישי בעמותת עמ"י, המפעילה את ההוסטל, בניהולה של הגב' אתי כהן ובעידודה של עו"ס מירי בן זיקרי - מנהלת מדור שיקום באגף הרווחה, שולבו בתוכנית כ-30 דיירים - נשים וגברים.

לצורך ביצוע התוכנית שכרה אגודת עמ"י את שירותיו של מר מאיר לוטן - פיזיותרפיסט, מרצה במכללת יהודה ושומרון ועורך עיתון בריאות של האגף לטיפול באדם המפגר. מאיר לוטן מלווה את התוכנית במחקר מעקב: תחילה אמצע וסוף.

קרן של"ם סייעה במענק לרכישת המתקנים

מתחדשים בשטח

מרכז יום טיפולי סיעודי ראשון במגזר הערבי

בשיתוף פעולה הדוק בין משרד הרווחה, המפקח המחוזי - מר נביל קבלאן, מרכז מח' שיקום באגף הרווחה סח'נין - מר אברהם חלילה, ומנהל בית קנאס - מר מוסא עואודה, נפתח מרכז יום טיפולי סיעודי בעיר סח'נין שבגליל התחתון. המרכז נותן מענה לאנשים, מגיל 21 ומעלה, שנמצאים בבתייהם, הלוקים בפיגור שכלי ובמוגבלויות פיזיות אחרות. מטרתו של המרכז לסייע למבקרים בו לממש את הפוטנציאל הטמון בהם ולשקמם אישית וחברתית, באמצעות תוכנית קידום אישית וקבוצתית. המרכז מתוכנן לתת מענה ל-44 אנשים בוגרים עם פיגור שכלי, תושבי סח'נין והאזור.

פרויקט זה מצטרף למספר גדול והולך של פרויקטים גדולים במגזר הערבי. קרן של"ם מודעת להיקף הצרכים הרחב, שאינו בהלימה עם היקף המענים, ומברכת על הגברת המודעות והיזומות בחברה הערבית.

קרן של"ם סייעה בהצטיידות המרכז

ימי עיון והסברה

יום סיור נוסע קסום

נתניה – מרס 2009

150 איש הגיעו השנה לעיר נתניה ליום סיור נוסע, וזכו, נוסף על מפגש עמיתים, להיחשף אל מסגרות ייחודיות המשקפות את התרומה, העשייה והפעילות למען אנשים עם פיגור שכלי בקהילה, בדגש על היבטים פיזיים ומקצועיים.

הסיור, בעידודה ובתמיכתה של של עו"ס חנה לכיש – מנהלת אגף הרווחה, תואם עם הגב' קלרה חן – מנהלת היחידה לטיפול באדם הנכה ובני משפחתו, שלא חסכה משאבים ומאמצים כדי להביא לביצוע מוצלח ואיכותי של תוכנית הסיור.

במעון יום שיקומי "בית גיא", שבנייתו הסתיימה לפני כשנתיים, התרשמנו ממגוון המענים והציוד הטיפולי והתוכניות. ביקרנו בשני פרויקטים: הפארק הנגיש "שלולית החורף" שבו שולבו מתקנים לאוכלוסיות מיוחדות; וחוף הים הנגיש המאפשר הנאה של הנכים מכל מה שיש לחוף הים להציע. בהמשך היום ביקרנו במרכז יום טיפולי סיעודי "יעד" וסיימו בתעשיון, שלוחה של המע"ש הממוקמת במבנה תעשייתי מתואם, בלב אזור התעשייה.

תודה לכל השותפים על ההיערכות והאירוח הנפלא!

"של מי החיים האלה?"

הכנס הארצי השישי לתחום הפיגור השכלי, יוני 2009 – "דיויד אינטרקונטיננטל", תל אביב

יותר מ-2,000 איש השתתפו הפעם בשני ימי הכנס המתקיים אחת לשנתיים ביוזמת האגף לטיפול באדם המפגר במשרד הרווחה והש"ח, בשיתוף קרן של"ם, ארגון מה"ס, ועוד עמותות וארגונים העוסקים בתחום. הכנס מהווה מפגש מקצועי החושף את העשייה הרבה הנעשית בתחום בכל רחבי הארץ.

השנה ציינו המשתתפים במיוחד את מגוון הנושאים המחוברים לשטח ובאים ממנו. המשפט הפומבי, בנושא תרומת כליה מאח עם פיגור שכלי, עורר התעניינות רבה והציף דילמות ורגשות המשותפים לכל הדרגים המקצועיים ולמשפחות.

קרן של"ם השתתפה בתכנון הכנס ובסבסוד

הורות אצל אנשים עם פיגור שכלי

מפגש מקצועי ארצי לפקיד סעד, מרס 2009 – סינימטק, תל אביב

כמאה פקיד סעד, מכל רחבי הארץ, התכנסו בחודש מרס למפגש מקצועי בנושא: הורות אצל אנשים עם פיגור שכלי. המפגש נערך בחסות ובמימון מרכז השלטון המקומי, השירות לטיפול באדם עם פיגור שכלי בקהילה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, וקרן של"ם. ד"ר ארנון לזיתן הרצה על סיכונים וסיכויים לאנשים עם פיגור שכלי בהיותם הורים, ד"ר דוד בנאי הרצה על חוויות הגדילה עם הורים מוגבלים.

במפגש נערך פאנל מרתק, בהשתתפות פקיד סעד ובני משפחה, ובו הציגה עו"ס דורית ושלר, את טיוטת התזה שלה: "חוויות החיים בצל הורה בעל מגבלה באינטימלוגיה", שנערכה בסיועה של קרן של"ם. בסיומו של המפגש הוקרן הסרט "קוראים לי סם", המציג באופן מרגש ואמיתי את המפגש בין משפחה לשירותים המקצועיים.

קרן של"ם סייעה בתכנון ובסבסוד ההשתתפות ביום זה

במעגל הצמיחה - יום עיון למתנדבי שירות לאומי

יוני 2009 – בית כהן, באר שבע

כמדי שנה, גם השנה קיימה קרן של"ם בחודש יוני, יום עיון לציון סיום השנה למתנדבי השירות הלאומי. נוסף על חשיפה, והיכרות עם מסגרת נוספת, עסק יום העיון בתכנים העוסקים "ביציאה לחיים". המתנדבים נחשפו לרצף שירותי הרווחה בבאר שבע, לשירותי אגודת עמ"י ולתפיסת איכות החיים ב"בית כהן". באמצעות סרטון, "טובים השניים", נחשפו המשתתפים לדילמות בתחום הזוגיות של אנשים בוגרים, עם תסמונת דאון, שרוצים לגור עצמאית בדירה. את הסרט הפיקו שק"ל ו-T.T.V הפקות, בתמיכת קרן של"ם.

תודה על האירוח החם, לגב' אסתר עמר – מנהלת אגף הרווחה, למירי בן זיקרי – מנהלת מדור שיקום, לאתי כהן – מנהלת בית כהן, לחיים גורפינקל – מנכ"ל אגודת עמ"י, ליו"ר – מר מוריס כלפון ולכל צוות האגודה.

קרן של"ם מממנת מדי שנה כ-140 תקנים למתנדבי השירות הלאומי במסגרות יום בקהילה, בכללם למתנדבים עם פיגור שכלי במסגרות שונות

קורסים והשתלמויות

קורסים חדשניים לאנשים עם פיגור שכלי

טיפול בבעלי חיים ככלי מסייע לאוכלוסיות בעלות מגבלות מנטליות ופיזיות

הקורס בוצע במכללה האקדמית לחינוך, על שם דוד ילין, ירושלים

ועדת פיתוח כוח אדם של קרן של"ם בחרה להעשיר את ארגז הכלים של המטפל והמדריך בקורס על עולם תוכן חדש ומרענן – עולם בעלי החיים.

הקורס, בהנחיית הגב' אביגיל צור, מר ד"ר מיכל מוטרן, מר יעקב צימרמן ומר עופרי המפה-שוחט, התקיים במכללה לאורך שנת הלימודים תשס"ט. במהלך הקורס רכשו המשתלמים ידע על בעלי חיים שניתן לגדלם במסגרות השונות, כמו גם על השיקולים בבחירת החיות המתאימות לעבודה עם אנשים בעלי פיגור שכלי במסגרת.

בחדרה הכירו את עולם הפיגור

קורס למטפלים ומדריכים מרצף השירותים שבחדרה - נערך בידי מכון טראמפ

הקורס, בריכוזה של גב' הילה שבורן, כלל טעימות במגוון נושאים שונים, כגון הגדרת פיגור שכלי בראי הזמן, נכות ומשפחה, עמדות כלפי אנשים עם צרכים מיוחדים – פרספקטיבה היסטורית, עקרונות נורמליזציה ושילוב, עקרונות עבודה עם אנשים עם פיגור שכלי, התנהגות מאתגרת, חינוך מיני חברתי, היכרות עם מקצועות הבריאות, איכות חיים ועוד.

במפגש הסיום, שנכחו בו נציגים מהפיקוח, הרשות והמסגרות השונות, אמרו התלמידים כי הקורס היה בעבורם מקור לידע ולהעשרה ומקום של חשיפה לרצף השירותים השונים בעיר והיכרות עם המטפלים מהמסגרות השונות.

בשנת הלימודים תש"ע ייפתח בחדרה הקורס: "תוכניות קידום אישי ואיכות חיים".

קורס הסמכת מדריכות טיפוליות בקהילה מהמגזר הערבי

יוזמה, שיתוף וביצוע של מכון טראמפ שבבית איזי שפירא

התוכנית היא תולדה של שיתוף פעולה מקצועי וכלכלי בין קרן של"ם למגבית היהודית המאוחדת – הפדרציה, ניו-יורק (UJA-NY), היא אחת מארבעה מיזמים של ה-UJA-NY שמפעיל מכון טראמפ, להכשרה ולהעצמת נשים ערביות בצפון הארץ.

ד"ר בני יוזימ, מנהל מכון טראמפ, מציין כי הקורס משלב בין תפיסת קרן של"ם, ששמה במוקד את איכות חיהם של אנשים עם פיגור שכלי בקהילה, לתפיסת ה-UJA-NY, המכוונת לסובלנות ולפיתוח מיומנויות והעצמה של מגוון אוכלוסיות בחברה הישראלית. מעבר לתכנים, מקנה הקורס מיומנויות לטיפול ונותן כלים למטפלת לראות את עצמה נושאת תפקיד חשוב, עם תחום התמחות ונסיון ייחודיים. בנוסף, צפויות המשתתפות להעלות את יכולותיהן ואת רמת מיצוי הפוטנציאל האישי הטמון בכל אחת מהן, ולבסס את מעמדן כנשים עובדות.

קורסים והשתלמויות

קורסים חדשניים לאנשים עם פיגור שכלי

גינון ככלי מסייע בטיפול בילדים ואנשים עם פיגור שכלי

הקורס בוצע במכללה האקדמית לחינוך, על שם דוד ילין, ירושלים

אל קורס הגינון ככלי מסייע בחינוך ובטיפול, שהסתיים ביוני 2009, הגיעו תלמידים משדרות ובאר שבע בדרום, ועד הרצליה ונתניה בצפון. הצוות המנחה מטעם המכללה כלל שישה מרצים מומחים בתחומי הבוטניקה, הפסיכולוגיה, והגינות הטיפולי והתעסוקתי, בריכוזה האקדמי של ד"ר מיכל יובל, ראש החוג לביולוגיה-כימיה ואחראית תחום גינון אקולוגי וגינון טיפולי במכללה.

הקורס הכשיר את התלמידים בכל מקצועות הגינון, החל בטיפוח עציצים ואדניות אישיות, וכלה בפרויקטים קבוצתיים מורכבים של בניית גינות ובהן צמחי תבלין ונוי, ירקות וערוגות פורחות, שתילת שיחים ועצים והקמת פינות מרגוע.

היכרות עם עולם הפיגור

קורס ראשון בערבית למדריכות ולמטפלות מכפר קאסם, טייבה וטירה

הקורס בוצע במכון מגיד, ביה"ס ללימודי המשך של האוניברסיטה העברית

הרוח החיה ויוזמת הקורס היא הגב' פידא טבא, עו"ס ביה"ס אלג'אן בכפר קאסם, יחד עם הגב' הדס אביסדרס, מנהלת השירות במחוז מרכז.

את הקורס יזם מכון מגיד, ביה"ס ללימודי המשך של האוניברסיטה העברית, בליווי של מר עומאר נאשף – רכז התוכניות של המגזר הערבי במכון, ובריכוזו של מר עאבד יונס.

הקורס התקיים כולו בשפה הערבית, בידי מרצים מהמגזר הערבי, ובמסגרתו נלמדו נושאים ייחודיים, כגון אספקטים היסטוריים ותרבותיים של פיגור שכלי; האדם עם הפיגור השכלי, מנקודת מבט של החברה הערבית התרבות והדת; התמודדות המשפחה הערבית עם פיגור שכלי ועוד.

חברה ופנאי

קורס רכזי מועדונים חברתיים

בביצוע מכון טראמפ שבבית איזי שפירא

הקורס, בריכוזה של הגב' תמנע גבאי-מרקביץ, רכזת תרבות הפנאי בקהילה, אקים ישראל, הינו שיתוף פעולה בין קרן של"ם לעמותת אקים ישראל.

עמותת אקים, מלווה את נושא המועדונים בארץ, תורמת לקורס את היכרותה עם השטח וצרכיו, וכן את המרצים מתחומי פנאי מגוונים.

נושאי הלימוד בקורס כוללים בין היתר: עקרונות הפעילות בקבוצה, אמנות פלסטית, אורח חיים בריא, חינוך חברתי מיני וכן "פרויקט חברה וזהות ישראלית", בשיתוף מרכז רבין לדמוקרטיה.

הנושאים כולם נלמדים תוך שימת דגש על הקבוצה והעמקת הפעילות החברתית במועדונים.

מבנה חדש ומותאם לתלמידי "קלישר-ונצואלה", תל אביב

בתיה"ס "קלישר" ו"ונצואלה" קיימים מעל 20 שנה ופעלו בנפרד, עד 2008, במבנים שלא נתנו מענה מלא לצרכים המורכבים של תלמידי בתיה"ס הלוקים בפיגור שכלי בינוני-קשה, ובשיתוק מוחין. לאחר תהליך תכנון וחשיבה, בשיתוף הצוות המקצועי של ביה"ס, הוקם מבנה מכובד המתאים לצרכים ולהתנהלות המקצועית של שנות האלפיים.

ביה"ס מונה 95 תלמידים מת"א ומכל אזור גוש דן – מגן יבנה ועד נתניה. ופועל בו יום לימודים ארוך שמופעל בידי עמותת ציימס. בהתנהלות היומיומית מושם דגש על נידות יציאה לקהילה – החל מסוירים לימודיים במוזיאונים, במרכזים, במשרדי ממשלה – טיולים בני יומיים, ועד תקשורת חלופית בהתאמה אישית, ותקשורת במחשב ניד אישי.

קרן של"ם סייעה במענק לציוד פעילות היום הארוך

פנים חדשות לבית ספר "אגם", רעננה

חנוכת מבנה חדש לביה"ס הכולל אולם רב תכליתי

שנים פעל ברעננה ביה"ס "תוחלת" לתלמידים עם פיגור בינוני-קשה וסיעודיים ונתן מענה גם ליישובי הסביבה. המבנה הוותיק זעק לשדרוג ובמהלך מזור, של ארבע שנים בלבד, הוקם מבנה חדש ומותאם בלב שכונת מגורים צעירה, מהאיכותיות ברעננה.

יש לציין את היוזמה וההמרצה של מנהלת ביה"ס – תמר בן דוד, וישראל רינגהם – אימא של תום רינגהם, תלמיד בביה"ס, שהיוו כוח דוחף ומסייע לכל הגורמים האמונים על התחום – מנהלי אגפי רווחה וחינוך, מנכ"ל וראש העיר בעיריית רעננה ובמשרדי החינוך והרווחה. במסגרת הפרויקט זכה בית הספר גם לשם חדש, לא עוד "תוחלת" אלא "אגם" ראשי תיבות של **אני גם מסוגל**.

בבית הספר יופעל בקרוב נופשון – פרי יוזמה, נחישות, עקביות והתמדה של הגב' ישראל רינגהם (בתמיכת כל הגורמים המקצועיים במשרד הרווחה וברשות) – אמו של תום, שמהווה דוגמה, וראויה לכל מילת הערכה.

קרן של"ם סייעה במענק לבניית אולם רב תכליתי ובציוד מסגרת היום הארוך

ספיישל אולימפיקס - בית אייל, עמק הירדן

כ-120 שחינים, הורים, מלווים ומאמנים, השתתפו ב"ספיישל אולימפיקס" שנערך בחודש יוני בעמק הירדן. משתתפי התחרות – ילדים, נוער ומבוגרים מכל רחבי הארץ, עם מוגבלויות שונות המתאמנים פעמיים בשבוע היו כולם אלופים כולם מנצחים...

בית "אייל" היוו מרכז תרבות וספורט טיפולי בעמק הירדן, ביוזמתה של גב' אורנה שמעוני, המותאם לאנשים עם נכויות. אל הבית והבריכה מגיעות מסגרות מאזור עפולה בית שאן והסביבה. ביה"ס האזורי של עמק הירדן שלח לטובת התחרות שתי כיתות שעזרו בשיפוט. כיתות צעירות יותר צפו בתחרות.

"התחושה היא שאנו מממשים את ייעודו של הבית, המשלב נכים מכל הגילים בקהילה, לא רק בספורט ולא רק בשחייה, אלא גם בתרבות, בבריאות ובחינוך", אמרו מארגני התחרות. "לכולנו היה זה יום של חג וגאווה".

קרן של"ם היתה שותפה במימון הקמת הבריכה הטיפולית וציודה

חנוכת מרכז מחודש לשעות הפנאי, בהפעלת עמותת עמיח"י, בהוד השרון

בטקס חגיגי ומרגש חנך מר יצחק הרצוג – שר הרווחה והשירותים החברתיים, את מרכז שעות הפנאי מרכז מחודש לשעות הפנאי, בהפעלת עמותת עמיח"י. את הטקס הנחה מר דליק ווליניץ, שנרתם לסייע לעמותת עמיח"י בפעילותה, ולקחה בו חלק: מר חי אדיב – ראש העיר הוד השרון, גב' מרים כהן – מנהלת השירות לטיפול באדם המפגר בקהילה במשרד הרווחה, גב' ריבה מוסקל – מנכ"ל קרן של"ם, גב' אביטל בר – מנהלת המחלקה לשירותים חברתיים בעיריית הוד השרון, מר גרשון ברנאי – מנהל הקרן לפיתוח שירותים לנכים במוסד לביטוח לאומי, מר אבי פרבר – יו"ר עמותת עמיח"י, מתנדבים, משפחות ובעלי עניין. בנאומו אמר השר הרצוג: "אנו מאמינים שהמושג

'עם הפנים לקהילה' צריך לחול על כל האוכלוסייה, ובוודאי על ילדים עם צרכים מיוחדים שהם חלק אינטגרלי מהקהילה". ראש עיריית הוד השרון – חי אדיב, אמר: "חזונה של הוד השרון הוא עיר של קהילה ירוקה. עמותת עמיח"י מקרינה על היותנו עיר שכזו, עם תושבים בעלי רוח ופעילות התנדבותית".

קבוצת הריקודים וקבוצת התיאטרון המשותפות למועדוניות טירה והוד השרון "גנבו" את ההצגה בהופעות ובמחולות, והותירו רושם רב על המשתתפים הנרגשים.

קרן של"ם סייעה בשיפוץ המבנה וציודו

ביה"ס יובלים ברמלה זכה בציון לשבח בתחרות "הממציא הצעיר", במסגרת פרויקט "תעשיחד"

בשנתיים האחרונות התכנסה, מדי יום שלישי, קבוצה של עשרים תלמידים – עשר מתנדבות, תלמידות כיתה י"ב מאולפנת "שעלבים" ועשרה תלמידים מבי"ס "יובלים", הלוקים בפיגור קל והפרעות נפשיות. בליווי המסור של מר רז קרני, נחשפה הקבוצה לשלבי המעגל התעשייתי – משלב הרעיון עד היצור, השיווק והמכירה. גב' מירב סימוביץ, מנהלת בית הספר וגב' רונית לין-מילר, רכזת הפרויקט, מציינות כי המפגשים חשפו בפני חברי הקבוצה עולם שלם של מושגים וידע, בנושא קיימות ואיכות הסביבה, וחייבו עבודת צוות. הפרויקט העשיר את התלמידים בידע והפגיש אותם עם אורח חיים נורמטיבי.

טקס סיום הפרויקט לשנת תשס"ט, התקיים ברוב עם בבנייני האומה בירושלים. במקום התקיימה תערוכה אזורית של תוצרי "הממציא הצעיר" ובה הוצג הפיתוח של ביה"ס "יובלים" שזיכה את ביה"ס בציון לשבח: "ברזמר" – מתקן שמעודד חיסכון מים.

"תעשיחד"

פרויקט ייחודי של התאחדות התעשיינים מפגיש בין תלמידים מהחינוך הרגיל לתלמידים מהחינוך המיוחד בפרויקטים משותפים לפיתוח תוצרים, התורמים לאיכות חיים בכלל, ולאיכות הסביבה בפרט. הפרויקט כולל עשרות בתי ספר ברחבי הארץ.

קרן של"ם מסייעת במימון הפרויקט בשישה בתי ספר בארץ.

שיח סוד – הכנסת ספר תורה על שם הרב דב לוי זצ"ל

לפני כ-4 שנים זכה צוות עמותת "שיח סוד" בראשות הרב דב לוי זצ"ל, מייסד העמותה, בפרס הצטיינות של קרן של"ם. מיד עם חזרתו מהטקס הכריז הרב לוי כי יקדיש את כספי הפרס להקמת קרן לכתובת ספר תורה שיוכנס למע"ש עבור הבוגרים.

הכנסת ספר התורה לבית הכנסת "חזון דב" שבבית שיח סוד, אחרי מותו של הרב דב לוי זצ"ל, בטרם עת, מסמלת יותר מכל את כוחו של חזון. בבית לומדים בכלל בוקר בוגרים, בעלי צרכים מיוחדים, לצד אברכים רגילים, מתפללים תפילות כסדרן ומאשרים בזכייה הגדולה – להכניס ספר תורה לבית הכנסת שלהם. לקראת האירוע נערכה במסגרות פעילות לימודית מיוחדת בנושא.

קשה לתאר את עוצמת ההשפעה שהייתה לנוכחות התלמידים הרגילים, בתהלוכת הכנסת ספר התורה, ולרישומה בליבות תלמידי שיח סוד. גם ההורים התקשו להסתיר את התרגשותם. וכפי שביטא זאת אחד האבות: "בפעם הראשונה מאז נולד בני המיוחד אני חש גאווה וכבוד לעמוד לצדו במרכז הקהל".

« האנשים שמאחורי המחקר

אנו שמחים לפתוח בסדרת מפגשים אישיים עם חוקרים שמקדמים את המחקר האקדמי בנושא אנשים עם פיגור שכלי. והפעם תקציר ריאיון עם החוקרת ד"ר איריס מנור בנימיני, שערכה שרון גנות, רכזת המחקר בקרן של"ם (הריאיון כולו הועלה לאתר הקרן)

להחזיר את הידע הן להורים והן לאנשי המקצוע

ריאיון עם ד"ר איריס מנור בנימיני

רקע

ההיכרות שלי והאהבה שלי לילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים התחילה בשירות הצבאי שלי כמורה חיילת וכרכזת קבוצות עבודה. עבדתי אז עם אוכלוסיות של נוער עברייני, חלק מהם שותפים שלי לעשייה היום כאנשים בוגרים. כאשר סיימתי תואר ראשון ותעודת הוראה עבדתי מספר שנים כמורה לחינוך מיוחד. בהמשך עסקתי בהנחייה, ליווי וייעוץ למורים, מנהלים, מפקחים וצוותים רב מקצועיים בגנים ובבתי ספר לחינוך מיוחד. את העשייה שלי עם צוותים רב מקצועיים בחינוך המיוחד ריכזתי בספר עבודת צוותים רב מקצועיים – תיאוריה מחקר ויישום.

על העיסוק

היום אני יועצת אקדמית לשלושה בתי ספר ניסויים מיוחדים. ההתמחות שלי היא עבודת צוותים רב מקצועיים, איך להוביל אנשי מקצוע מתחומי מומחיות שונים: רפואה, חינוך וטיפול לשיתוף פעולה למען הילד עם הצרכים המיוחדים.

על הקהילה הבדואית

הבדואים מהווים במדינת ישראל מיעוט אתני, דתי, לשוני, לאומי וגיאוגרפי. זו אוכלוסייה שנמצאת במהלך 50 השנים האחרונות בתהליך של מעבר מחברה נוודית מסורתית לחברה מתעיררת. הורות לילד עם פיגור שכלי הוא נושא רגיש בכל חברה, וקשה מבחינה מחקרית הרבה יותר בקהילה הבדואית בפרט.

על המחקר

מחקר הוא כמו פסיפס. צריך הבנה מעמיקה בנושא הפיגור השכלי והקונטקסט הנחקר – כלומר, תפיסות סוציולוגיות-תרבותיות ללקות בכלל, וכיצד הן באות לידי ביטוי כמקרה פרטי במגזר הבדואי בפרט. ככל שאת נכנסת פנימה לתחומי הפזורה הבדואית, במקומות שבהם הילדים שוהים ליד האוהלים, ההורים מתייעצים איתך יותר, הם מעוניינים לקבל סיוע, הכוונה ועזרה לילד. ורואים בשיתוף הפעולה כהדדיות. זו אחת התובנות המשמעותיות שאני רוצה להעביר כמסר הלאה. חשוב כחוקרים לתת חזרה להורים, שהם משתתפי המחקר מהידע ומהמקצועיות שלי, אבל גם להחזיר את הידע הזה לאנשי המקצוע לעובדים סוציאלים, מחנכים, פסיכולוגים, יועצים וכל אנשי המקצוע שעובדים עם הקהילה.

הריאיון בשלמותו הועלה לאתר הקרן. אתם מוזמנים לקראו

« ספרים רבותיי, ספרים...

גם לאנשים עם פיגור שכלי יש זכות ליהנות מספר טוב

ספרי "גומא" לצעירים עם מוגבלויות בהוצאת מט"ח – המרכז לטכנולוגיה חינוכית

לראשונה בישראל – סדרת גומא – סדרת ספרי קריאה לצעירים, בני 15 עד 25, עם פיגור שכלי, קשיי הסתגלות או לקויות אחרות. בסדרה, סיפורים קצרים בנושאי אהבה, התמודדות והתגברות על קשיים, עצמאות, עזרה לזולת, חברות ועוד. הסדרה כוללת:

- עשרה ספרים מאוירים, בכל ספר 2 סיפורים
- תקליטור מלווה לכל ספר, ובו קריניות המאפשרת גם למתקשים בקריאה ליהנות מהסיפורים
- התאמה ליכולות ההבנה של אוכלוסייה עם פיגור

« תזות ומחקרים

חוויית הורות מיוחדת בחברה הבדואית

תפיסת הילד החריג במשפחה הבדואית והשפעתה על דימויה ותפקודה של היחידה המשפחתית

המחקר נערך בידי פרופ' עליאן אלקרינאוי ופרופ' ורד סלונים-נבו, מהמחלקה לעבודה סוציאלית באונ' בן גוריון.

המחקר עוסק בנושא הפיגור השכלי בקרב האוכלוסייה הבדואית בישראל ומתמקד בחוויית ההורות לילד בעל פיגור שכלי, בדרכי ההתמודדות של ההורים, ובהשפעת מצב זה על יחסי הנישואין. כמו כן, בוחן המחקר את רשתות התמיכה העומדות לרשות המשפחה, ואת יחס החברה והמשפחה המורחבת לילד החריג.

תוצאות המחקר מתארות תמונה קשה ומורכבת של הורים לילדים הסובלים מפיגור שכלי בחברה הבדואית שממעטים לפנות בכוחות עצמם לשירותי רווחה וחינוך ממסדיים. בעוד החלק הכמותני של המחקר מצביע על הידרדרות רבתי של המצב המשפחתי, הזוגי והאישי של כל הורה; החלק האיכותני מספר לנו את סיפורם האישי והכואב של מספר הורים בודדים.

המסקנות העולות מהמחקר הן בעלות חשיבות למטפלים, לעובדים סוציאליים ולעובדי רווחה אחרים על הצורך הדחוף להעניק סיוע נפשי להורים לילדים הסובלים מפיגור שכלי בחברה הבדואית; על קובעי המדיניות ונציגי מערכות הרווחה והחינוך, לפעול להקניית משאבים נוספים לתמיכה בתחום זה בקרב החברה הבדואית.

מסקנות אלה מקבלות גיבוי מממצאיו של מחקר שנערך בקרב אנשי מקצוע שונים העוסקים בטיפול באוכלוסייה הבדואית. אותם אנשי מקצוע הצביעו על מחסור בהקצאת משאבים ושירותים לאוכלוסייה הבדואית בכל הרמות, החל מהצורך בהקמת מוסדות חינוך, מרכזי בריאות וגישה נוחה אליהם; על מחסור בכוח אדם יעיל ומקצועי שיש בידיו את הכלים התרבותיים והשפתיים על מנת לטפל באוכלוסייה; ועל מחסור בכלי אבחון מותאמים תרבותית שיאפשרו אבחון יעיל ומהימן של הילדים (שטרסברג, נאון וזיו, 2008).

המחקר מחדד את הצורך בבניית מסגרות נוספות (פורמליות ובלתי פורמליות) שיעסקו בטיפול ובחינוך הילדים הסובלים מפיגור שכלי, ובהקמת גוף אקטיבי שעל נציגיו לבקר באופן פרטני אצל הורים לילדים הסובלים מפיגור שכלי וליידע אותם באשר לזכויותיהם ולזכויות הילד. צורך נוסף שעולה מממצאי המחקר הוא הקצאת משאבים למטרות תמיכה בהורים והסברה בקהילה.

המחקר נערך בסיועה של קרן של"ם וניתן לקבלו במשרדי הקרן

- חוויית קריאה המספקת הזדמנות להזדהות רגשית ולהרחבת עולמם של אנשים עם מוגבלויות**
- הסדרה היא חלק מפעילות רחבה של מט"ח למען אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים. את הסיפורים כתבו הורים לצעירים עם צרכים מיוחדים, אנשי מקצוע בתחום הטיפול, וכן כותבים שאין להם היכרות אישית עם האוכלוסייה הזאת.**

לפרטים ולתקצירי הספרים נוספים היכנסו לאתר: www.cet.ac.il/special**לפרטים ולרכישה: 1-800-366-555**

« תזות ומחקרים

בריאות, תפקוד והשתתפות חברתית באמצע החיים

תפקוד מבוגרים עם פיגור שכלי הדרים במעונות ובדיר קהילתי בישראל

עבודת דוקטורט שנכתבה בידי שלומית (הדני) בן נון, בהנחייתו של פרופ' אריק רימרמן, אוניברסיטת חיפה

ההתפתחויות במדעי הרפואה ובשירותי הבריאות והרווחה במהלך המאה העשרים הביאו לגידול ניכר בתוחלת החיים, הן בקרב האוכלוסייה הכללית והן בקרב אנשים עם פיגור שכלי.

העבודה זו התבססה על נתוני מחקר של מאיירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל, בסיוע קרן של"ם, שנערך בשנים 2004-2007, בקרב אנשים עם פיגור שכלי בני ארבעים ומעלה. במחקר ניתנה תמונת מצב מקיפה ומפורטת של מזדקנים עם פיגור שכלי.

הממצאים מעלים נקודות חשובות לבחינה עתידית וליישום במדיניות. להלן העיקריות שבהן:

- קיים צורך דחוף בעיצוב מדיניות אחידה ועקבית שמבוססת על ממצאים שיטתיים ומתגברת על פערי עמדות ודעות אישיים.

- יש לבדוק את היקפם ואיכותם של השירות והטיפול הניתנים למבוגרים עם פיגור שכלי שאינם רשומים באגף לטיפול באדם המפגר. מבוגרים אלה אינם מצויים במעקב, וכלל לא ברור אם הם מקבלים שירותים מגוף רשמי כלשהו.

- תימצא תועלת רבה באיחוד כוחות בין נותני השירותים מתחומי הפיגור השכלי, הזקנה, הרווחה והבריאות, בין היתר, מתוך הבנה שתהליך ההזדקנות של אנשים עם פיגור שכלי דומה במובנים רבים לזה של כלל האוכלוסייה, ולכן מתאפשרת קבלת מענים גם מהשירותים הניתנים לזקנים בכלל האוכלוסייה.

המחקר נערך בסיועה של קרן של"ם וניתן לקבלו במשרדי הקרן

תפיסת איכות חיים היא עניין סובייקטיבי בדיקת הקשר בין מקום המגורים לתפיסת איכות החיים של בוגרים עם פיגור שכלי ומוגבלויות פיזיות קשות

הקרן לפיתוח שיחותים לאדם עם פיגור שכלי ברשויות המקומיות

מענה היקפי לצרכים במשפחה הבדואית

ממדים של שיתוף פעולה בין אנשי מקצוע ובין הורים לילדים בדואים עם פיגור שכלי - ההיבט הרב תחומי (המקצועי) וההיבט ההורי

מחקרה של ד"ר איריס מנור בנימיני, המחלקה לחינוך, אונ' בן גוריון נושא שיתוף פעולה בין אנשי מקצוע ובין הורים לילדים עם צרכים חינוכיים מיוחדים, ובתוכם הילדים עם הפיגור השכלי, הוא אחד האתגרים שאיתם מתמודדים במאה ה-21 חוקרים ואנשי מקצוע בתחום החינוך המיוחד. בין היתר, נבדק שיתוף הפעולה בין אנשי מקצוע ובין הורים לילדים עם פיגור שכלי מרקע תרבותי שונה, בחברות שבהן מתקיים מעבר מחיי נוודות להתיישבות קבע, והחוות בשל כך תמורות בעלות משמעות.

המחקר הוא הראשון העוסק בנושא הפיגור השכלי בקרב האוכלוסייה הבדואית בישראל. מטרת המחקר לזהות ולהגדיר ממדים של שיתוף פעולה ולהציג ממדי התנהגות המאפשרים עבודה בשיתוף פעולה. המחקר התבצע בקרב אנשי מקצוע והורים.

שלוש נקודות מרכזיות עולות מניתוח הנתונים: א. למשפחות לילדים עם פיגור שכלי בקהילה הבדואית יש צרכים מרובים ומגוונים, צרכים אלה מופיעים בשלושה מרחבים: אנשי מקצוע, הורים והקהילה, ולכן נדרש להם מענה היקפי; מחקר בנושא שיתוף פעולה בין אנשי מקצוע להורים לילדים עם פיגור שכלי, חייב להיות Transdisciplinary. מחקר כזה דורש יישום של אתיקה רב מקצועית; קיימים מרכיבים בסיסיים יחד עם מחסומים מקצועיים מובנים לשיתוף פעולה.

למחקר הנוכחי שתי תרומות מרכזיות. האחת, בהדגשת ממדים של שיתוף פעולה שעלו בו, שהידע לגביהם הוא קריטי בקביעת אופי, איכות ויישום בנושא שיתוף פעולה עם הורים; השנייה היא הצגה של 26 ממדי התנהגות יישומיים עבור אנשי מקצוע. בנוסף, מוצגים במחקר תכנים שתוכנית התמחות עבור אנשי מקצוע חייבת לכלול.

המחקר נערך בסיועה של קרן של"ם וניתן לקבלו במשרדי הקרן

תפיסת איכות חיים היא עניין סובייקטיבי בדיקת הקשר בין מקום המגורים לתפיסת איכות החיים של בוגרים עם פיגור שכלי ומוגבלויות פיזיות קשות

עבודת תזה של אורלי גת, בהנחייתה של ד"ר שירה יילון-חיימוביץ, במסגרת לימודי מוסמך במדעי הרפואה בביה"ס לריפוי בעיסוק, האוניברסיטה העברית.

בעת קבלת החלטות משמעותיות לגבי חייו. כמו כן, ניתן להסיק כי תפיסת איכות החיים, של בוגר עם פיגור שכלי על ידי בני משפחתו, משפיעה על האופן שבו הבוגר עצמו תופס את איכות חייו, וכי בני משפחה לבוגרים הגרים בקהילה מקנים חשיבות גבוהה יותר לביטוי של עצמאות ושליטה, לעיסוק במטרות וערכים אישיים ולהזדמנויות הבחירה. ההשלכות היישומיות של המחקר מורות כי קיימת חשיבות להעלאת המודעות בקרב בני משפחה ומטפלים כך שתפיסת איכות החיים היא עניין סובייקטיבי. לכן, לא ניתן להניח הנחות מראש לגבי איכות חייו של הבוגר, אלא לשאול אותו לגבי העדפותיו ורצונותיו. מודעות זו צריכה לבוא בד בבד עם הידיעה כי שיש ללמוד לקבל את העובדה כי ייתכן שתפיסותיו של הבוגר לא תמיד יתאימו לאלה הסובבים אותו.

המחקר נערך בסיועה של קרן של"ם וניתן לקבלו במשרדי הקרן

לוח הודעות

נובמבר / דצמבר 2009

יום עיון למתנדבי שירות לאומי, רמת גן

23/11/09

כנס מצ"ף - תוכנית להגברת איתור ודיווח על אלימות כלפי אנשים עם צרכים מיוחדים. השקת ספר האיתור, אוניברסיטת בר אילן

דצמבר 2009

"תעסוקה נתמכת", מפגש מקצועי, חשיפת חוברת נהלים וסטנדרטים, "לב הקונגרסים", פארק המדע, נס ציונה

מרס 2010

יום סיור נוסע באזור חיפה

תוכנית ההשתלמויות של קרן של"ם

לשנת תש"ע 2009-2010

עכשיו באתר הקרן:

www.kshalem.org.il

קרן של"ם חברי ההנהלה

מר דדון אלי - יו"ר הקרן, ראש המועצה המקומית בית-דגן

נציגי מרכז השלטון המקומי

דורית אלטשולר - ראש מינהל הבריאות והשירותים החברתיים, עיריית ת"א
ד"ר אסתי אשל - מנהלת אגף הרווחה-עיריית אור יהודה
בוני גולדברג - ראש מינהל שירותים חברתיים, עיריית ים-שולמית בן-אהרון - מ' המח' לש"ח, מ"א מטה יהודה
פיני ווגמן - מנהל אגף הרווחה, עיריית חיפה
עיסאם מסראווה - מ' המח' לש"ח, מ"מ כפר קרע
מיכל קצב-עמיר - נציגת מרכז השלטון המקומי (מ"מ)

נציגי משרד הרווחה והשירותים החברתיים

עדו בנימין - עוזר מנכ"ל, משרד הרווחה
אבנר זקן - סגן מנהלת האגף לשירותי טיפול באדם המפגר
ישראל חזקיה - מ' המח' לפיתוח סוציאלי ולקשרי גומלין עם הכנסת, התאחדות התעשייתיים
מרים כהן - מנהלת השירות לטיפול בקהילה, האגף לשירותי טיפול באדם המפגר
אברהם מונל - מנהל אגף הפיתוח
ד"ר חיה עמינדב - מנהלת האגף לטיפול באדם המפגר

מר פריס אילן - **משרד הפנים**

עו"ד ביטן דוד - יועץ משפטי

מוסקל ריבה - מנכ"ל הקרן

צוות הקרן

ריבה מוסקל, מנכ"ל

מיקי כהן, רכזת פרויקטים

שרון גנות, רכזת פיתוח כ"א, מחקר וטכנולוגיה

שולמית גלעד, מזכירה

אביבית בוס, מזכירה

עו"ד דוד ביטן, יועץ משפטי

חברת לניאדו תקשורת ויחסי ציבור, עריכת העיתון

משולחנה של מנכ"ל קרן של"ם

רואים רחוק רואים נכון

מכתבי ברכה והצעה לסיוע ששלחנו לכל ראשי הרשויות הנבחרים, חדשים ומתחדשים, הביאו לסדרת פגישות עם קברניטי הרשויות המקומיות בכל רחבי הארץ.

פגשנו ראשי רשויות, סגנים נמרצים, ובעיקר סגניות, מחזיקי תיק הרווחה, מוכנים לעשייה ולקידום המענים לאדם עם הפיגור השכלי ברשות שעליה הם אמונים.

בכל פגישה הועלו רצונות ותוכניות, ועלה מחדש הצורך בראייה לטווח ארוך שתבטא בתוכנית אב. בפגישותינו המלצנו לכל רשות לבנות תוכנית, שתבסס על נתונים קיימים וצפי, בהתאם לתוכניות הפיתוח של הישוב הקובעות במידה רבה את אפיוני האוכלוסייה העתידה להיקלט ויישובים גדולים מהווים בדרך כלל "עיר מחוז", ומספקים שירותים לפריפריה וליישובי הלוויין שלהם.

קרן של"ם מסייעת במשאביה לכל רשות, בהתאם להיקף השירותים והמענים שהרשות מפתחת. פיתוח מקומי מקטין את התלות בהסעות, וכמובן, את ההוצאות בגין סעיף זה. קרן של"ם מעודדת פיתוח שירותים מקומי ושמה דגש על הפריפריה.

תכנון מושכל מביא לפיתוח שירותים נכון ומותאם, ומאפשר גם לקרן של"ם לסייע באופן אופטימלי להגתם ולתועלתם של כל הנוגעים בדבר.

המשך שיתוף פעולה ועשייה פורייה עם ולמען אנשים עם פיגור שכלי.

ממני ריבה מוסקל - מנכ"ל קרן של"ם

שנה טובה

כרטיס זה הינו פרי יצירתם של אנשים בעלי צרכים מיוחדים ממע"ש רחובות

קרן של"ם מסייעת לחוקרים בתחום הפיגור השכלי

קרן של"ם מעודדת את המחקר בכל נושא המקדם את איכות חייהם של אנשים עם פיגור שכלי והסובבים אותם. הקרן מסייעת במימון מחקרים ועבודות גמר לתואר שני ושלישי באוניברסיטאות ובמכללות המוכרות על ידי המל"ג.

היקף הסיוע:

7,000 ש"ח לתואר שני, 10,000 ש"ח לתואר שלישי, למחקרים האחרים - גובה המענק ייקבע על ידי ועדת המחקר של הקרן לאחר בחינת הבקשה.

מועדי הגשה:

פעמיים בשנה, עד היום האחרון של חודש מרס או חודש ספטמבר.

פרטים באתר הקרן www.kshalem.org.il

תודות על התרומה, על ההשקעה ועל שיתוף הפעולה

- ✿ לחברת ההנהלה הפורשת: יהודית גלנץ - נציגת מרכז השלטון המקומי
- ✿ לאסא בן יוסף, מנהלת אגף הרווחה בחולון, יו"ר תא מנהלי הרווחה ברשויות המקומיות, עם פרישתה המוקדמת לגימלאות
- ✿ ברכות להצלחה לשולה מנחם, מנהלת אגף הרווחה בכרמיאל, שנבחרה ליו"ר תא מנהלי הרווחה ברשויות המקומיות

